

Ārlietu ministrija

Aktualitātes sankciju jomā

2022. gada 22.martā

Ārlietu ministrija

Kas ir sankcijas?

- Ārpolitikas instruments

Reaģēt uz izaicinājumiem starptautiskajai drošībai, neizmantojot militāru spēku

- Demokrātiskās iekārtas un cilvēktiesību ievērošanas atbalstīšana
- Starptautiskās drošības stiprināšana

Ārlietu ministrija

Kas ir sankcijas?

- Ierobežojoši pasākumi pret:
  - valsti
  - režīmu
  - personu (fizisku vai juridisku)
  - grupām
  - vienībām

Mērķis – mainīt uzvedību, ne sodīt

Ārlietu ministrija

Latvijai saistošie sankciju režīmi

- ANO sankcijas
- Eiropas Savienības sankcijas
- Latvijas Republikas nacionālās sankcijas

- Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) un Eiropas Savienības dalībvalstu sankcijas
  - ASV OFAC sankcijas

Ārlietu ministrija

ES sankciju jurisdikcija

- **Eiropas Savienības teritorijā**
- **Personas** ES teritorijā vai ārpus tās, kurām ir kādas dalībvalsts valstspiederība
- **Juridiskas personas, vienības vai struktūras**
  - Kas reģistrētas vai izveidotas saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesību aktiem
  - Saistībā ar jebkādiem darījumiem, ko tās pilnīgi vai daļēji veic ES

Ārlietu ministrija

Sankciju veidi

- Ceļošanas ierobežojumi
- Finanšu ierobežojumi
- Civiltiesiskie ierobežojumi
- Preču aprites ierobežojumi
- Tūrisma pakalpojumu ierobežojumi

Ārlietu ministrija

Kā pamanīt sankcijas?

- Apzināties/izvērtēt riskus
  - Sadarbība ar ģeopolitiski nestabilu reģionu
  - Personas, kas neievēro starptautisko tiesību normas
  - Terorisma finansēšanas un naudas atmazgāšanas riski
- Galvenais princips - pazīt sadarbības partneri/klientu!
  - Noskaidrot patieso labuma guvēju (PLG)
  - Pārbaudīt sankciju datubāzes (nacionālo, ANO, ES, ASV OFAC)

Ārlietu ministrija

Kur jāpārbauda?

- Ārlietu ministrijas mājaslapa sadaļa «Sankcijas» - nacionālās sankcijas
- ES «Sankciju karte» – ANO un ES sankcijas
- ASV sankcijas - OFAC sankciju datu bāze
- Izvēlēties biznesa modelim nepieciešamos papildus rīkus/datu bāzes (Uzņēmumu reģistrs, LexisNexis, citas datu bāzes)
- Informācija no sadarbības partnera/klienta pirms līguma slēgšanas

Ārlietu ministrija

ES sankcijas pret Baltkrieviju

- Reaģējot uz cilvēktiesību pārkāpumiem, pilsoniskās sabiedrības, demokrātiskās opozīcijas un žurnālistu vardarbīgu apspiešanu, Eiropas Savienība ir noteikusi sankcijas pret Baltkrieviju.
- 2020.gada 1.oktobrī sankcijas pret 40 fiziskām personām;
- 2021.gada 4.jūnijā ierobežojumi aviosatiksmei;
- 2021.gada 21.jūnijā sankcijas pret 78 fiziskām personām un 8 juridiskām personām;
- 2021.gada 24.jūnijā sankcijas pret naftas, kālija un tabakas ražošanas sektoriem;
- 2021.gada 2.decembrī sankcijas pret 17 fiziskām personām un 11 juridiskām personām.

Ārlietu ministrija

ES sankcijas pret Baltkrieviju

- Reaģējot uz Baltkrievijas iesaisti Krievijas militārajā agresijā pret Ukrainu, Eiropas Savienība ir noteikusi sankcijas pret Baltkrieviju.
- 2022.gada 2.martā sankcijas pret cita starpā – tabakas, minerālās degvielas (mineral fuels), dzelzs un metālu, potaša, koka, cementa, gumijas (rubber) produktiem; divējāda lietojuma precēm un tehnoloģijām
- 2022.gada 9.martā sankcijas pret Belagroprombank, Bank Dabrabyt, Development Bank of the Republic of Belarus (atslēgtas no SWIFT); transakciju liegums ar Central Bank of Belarus u.c. finanšu sankcijas

Ārlietu ministrija

ES sankcijas pret Krieviju

- Reaģējot uz Krievijas militāro agresiju pret Ukrainu, Eiropas Savienība ir noteikusi sankcijas pret Krieviju.
- Šīs ir visātrāk pieņemtās un visplašākās Eiropas Savienības sankcijas.
- 2022.gada 23.februārī sankcijas pret:
  - 22 fiziskām personām;
  - 4 juridiskām personām - Internet Research Association, Bank Rossiya, Promsvyazbank, VEB (Vnesheconombank);
  - 336 Krievijas deputātiem;
  - Finanšu tirgus darījumiem (Krievijas, tās valdības, Centrālās bankas finansēšana).

Ārlietu ministrija

ES sankcijas pret Krieviju

- 2022.gada 24.februārī sankcijas pret Doņetskas un Luhanskas reģioniem:
  - Importa aizliegums;
  - Eksporta aizliegums;
  - nekustamā īpašuma iegāde, darījumi;
  - tūrisma pakalpojumu aizliegums.

Ārlietu ministrija

ES sankcijas pret Krieviju

- 2022.gada 25.februārī sankcijas pret:
  - 99 fiziskām personām, t.sk, V.Putinu, S.Lavrovu;
  - Vīzu ierobežojumi;
  - Divējāda lietojuma precēm un tehnoloģijām;
  - Tehnoloģijām, kas varētu veicināt Krievijas militārās un tehnoloģiskās jaudas palielināšanu vai aizsardzības un drošības sektora attīstību;
  - Publiska finansējuma vai publiskas finansiālās palīdzības tirdzniecībai ar Krieviju vai ieguldījumiem Krievijā sniegšanai;
  - Preces un tehnoloģijas, kas lietojamas naftas ieguvei;
  - Preces un tehnoloģijas saistībā ar aviāciju;
  - Pārvedami vērtspapīri, naudas tirgus instrumenti;
  - Noguldījumiem, kas pārsniedz 100 000 EUR.

Ārlietu ministrija

ES sankcijas pret Krieviju

- 2022.gada 28.februārī sankcijas pret:
  - Transakcijām ar Krievijas Centrālo banku;
  - Krievijas aviokompānijām
  - liegums lidmašīnām ielidot ES gaisa telpā;
  - 26 fiziskām personām un vienu juridisku personu.

Ārlietu ministrija

ES sankcijas pret Krieviju

- 2022.gada 2.martā sankcijas pret:
  - Bank Otkritie, Novikombank, Promsvyazbank, Rossiya Bank, Sovcombank, Vnesheconombank (VEB), VTB Bank (atslēgšana no SWIFT);
  - Sadarbība ar Russian Direct Investment Fund
  - Eiro banknošu piegādi jebkurai personai Krievijā;
  - RT un Sputnik translēšanas aizliegums;
  - 22 Baltkrievijas militārpersonām.

Ārlietu ministrija

ES sankcijas pret Krieviju

- 2022.gada 9.martā sankcijas pret:
  - jūras navigācijas preces un tehnoloģijas;
  - “pārvedamu vērtspapīru” jēdziens iekļauj kriptovalūtas;
  - 160 fiziskām personām, t.sk., 146 Krievijas Padomes locekļiem.

Ārlietu ministrija

ES sankcijas pret Krieviju

- 2022.gada 15.martā sankcijas pret:
  - 15 fiziskām personām un 9 juridiskām personām;
  - Naftas un dabasgāzes ieguves tehnoloģijām;
  - Dzelzs un tērauda izstrādājumu imports;
  - Eksportēt plašu klāstu luksusa preces;
  - iesaistīties jebkādos darījumos ar noteiktām valsts īpašumā esošam uzņēmumiem;
  - Kredītreitinga pakalpojumu sniegšanu.

Ārlietu ministrija

Kur meklēt sankcijas?

- <https://www.mfa.gov.lv/lv/sankcijas>
- <https://www.un.org/sc/suborg/en/sanctions/un-sc-consolidated-list>
- www.sanctionsmap.eu
- <https://sanctionssearch.ofac.treas.gov/>

Ārlietu ministrija

Noderīga informācija

- **Ārlietu ministrijas mājaslapa:**
  - <https://www.mfa.gov.lv/lv/sankcijas>
  - **FID materiāli:**
  - <https://fid.gov.lv/lv/darbibas-jomas/vadlinijas-tipologijas-riki>
- **FKTK rokasgrāmata:**
  - <https://www.fktk.lv/jaunumi/pazinojumi-medijiem/fktk-sadarbiba-ar-nozari-izstrada-ieteikumus-finansu-iestazu-ieksejas-kontroles-sistemas-pilnveidei-un-klientu-izpetei/>
- **VID EDS apmācības modulis:** sadaļā E-apmācības publicēts kurss “Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma normu piemērošana”

Ārlietu ministrija

Šis ir informatīvs materiāls.

Tajā ietvertā informācija nav juridiski saistoša un nevar tikt uzskatīta par juridisku konsultāciju, uzziņu vai viedokli konkrētas situācijas risināšanai.

Ārlietu ministrija

Paldies par uzmanību!

Ārlietu ministrijas Sankciju nodaļa

e-pasts: sankcijas@mfa.gov.lv

www.mfa.gov.lv